Lietas Nr. C30284815
Lietas arhīva Nr. C-2848-15/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 15.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā : tiesnese I.Casno
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs/pers. A/ iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2010.gada 23.marta spriedumu /pers. D/ tika noteikta atsevišķa aizgādība pār nepilngadīgo dēlu /pers. C/ un no dēla mātes – /pers. B/ par labu /pers. D/ piedzīti uzturlīdzekļi nepilngadīgā dēla uzturam 60 LVL ik mēnesi.

2014.gada 1.septembrī /pers. D/ nomiris. Ar Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 11.novembra lēmumu nodibināta aizbildnība nepilngadīgajam /pers. C/ un par /pers. C/ aizbildni iecelts /pers. A/.

Prasītājs norāda, ka /pers. B/ nepilda savus vecāka pienākumus pret bērnu – /pers. C/, līdz ar ko ir pamats uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu /pers. B/ noteikt ar tiesas spriedumu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1., 177., 179., 234., 252., 254.pantu, un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 1.punktu un 2.punkta 2.2.apakšpunktu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam 108 EUR apmērā ik mēnesi no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

2015.gada 15.janvārī atbildētājai /pers. B/, saskaņā Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu, uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētājas pēdējā zināmā dzīvesvieta, nosūtīts maza apmēra prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 13.februārim.

Atbildētāja paskaidrojumus norādītājā termiņā nav iesniegusi. No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājai nosūtītais prasības pieteikuma noraksts atgriezts tiesai ar norādi, ka ierakstītam sūtījumam beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta pirmo daļu atbildētāju, (..) kuram dokumentus nevarēja izsniegt adresē, kuru bija norādījis lietas dalībnieks saskaņā ar šā likuma 54.^{1} panta pirmo daļu aicina uz tiesu ar publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Atbilstoši minētajai likuma normai atbildētājai par lietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots, ievietojot sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", ko apliecina VSIA "Latvijas Vēstnesis" publikācijas apliecinājums par sludinājuma publicēšanu 2015.gada 4.marta laidienā Nr.45.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 59.panta ceturto daļu un 250.^{25} panta pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināma pilnībā turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Civillikuma 252. un 255.pantā noteikts, ka aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus. Aizbildnim sevišķi jāgādā par sava aizbilstamā audzināšanu ar tādu pašu rūpību, ar kādu apzinīgi vecāki gādātu par savu bērnu audzināšanu.

Attiecīgi Bērnu tiesību aizsardzības likuma 35.panta trešā un ceturtā daļa nosaka, ja ārpusģimenes aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti, ieceļot bērnam aizbildni, vecākiem ir pienākums maksāt aizbildnim uzturlīdzekļus bērnam nepieciešamajā apmērā, bet ne mazāk, kā noteikts normatīvajos aktos par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam. Ja vecāki uzturlīdzekļus nemaksā, aizbildnim ir pienākums nodrošināt, ka bērns saņem uzturlīdzekļus no saviem vecākiem. Lai to nodrošinātu, aizbildnim ir tiesības vērsties tiesā.

Lietā nav strīda, ka nepilngadīgā /pers. C/ māte ir atbildētāja lietā – /pers. B/.

Ar lietas materiāliem, t.i. Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 11.novembra lēmumu Nr.1-6/2671 pierādīts, ka nepilngadīgam /pers. C/ ir nodibināta aizbildnība un par /pers. C/ aizbildni iecelts /pers. A/ (lietas 8.-11.lapa).

Ievērojot minēto, prasītājam, kā nepilngadīgā bērna aizbildnim, ir likumiskas tiesības un pienākums vērsties tiesā ar prasību pret bērna māti par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem

vecākiem.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 euro.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājai ir jānodrošina savam dēlam ir 108 EUR mēnesī.

Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa noteic, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Judikatūrā norādīts, ka iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, t.i. pielietojot tiesību normu tulkošnas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556).*

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka no /pers. B/ par labu /pers. A/ piedzenami uzturlīdzekļi nepilngadīgā /pers. C/ uzturam sākot no 2015.gada 5.janvāra līdz /pers. C/ pilngadības sasniegšanai 108 EUR mēnesī.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem prasītājs, iesniedzot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, ir atbrīvots no valsts nodevas samaksas.

Tādejādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu valstij piedzenama proporcionāla valsts nodeva no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kas konkrētajā gadījumā sastāda 194,40 EUR (108 x 12 = 1296 x 15% = 194,40).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5. un 6.punktam no atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 20.35 EUR, kas sastāv no ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu saistītajiem izdevumiem 4.70 EUR un ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītajiem izdevumiem 15.65 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 42.panta pirmo daļu, 93., 97., 193., 204.[1], 250.[25] pantu un 250.[27] panta otro daļu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no prasības celšanas dienas, t.i. no 2015.gada 5.janvāra līdz /pers. C/ pilngadības sasniegšanai 108 EUR (viens simts astoņus *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/ bankas kontā – AS "Citadele banka" Nr./konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četri *euro* 40 centi)

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 20,39 EUR (divdesmit *euro* 39 centi).

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, pierādījumus par sprieduma labprātīgu izpildi iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Casno